

af rent formel Natur. Man siger altsaa: Ved Koncessionssystemet faar det Udseende af, at der er en Statskontrol; naar det kommer til Stykket, kan Publikum dog blive skuffet, og naar det gaar galt, naar det en skøn Dag viser sig, at et saadant Selskab ikke kan opfylde sine Forpligtelser, kan Staten faa Skyld derfor. Der indvendes endvidere, at Meddelelse af Koncession bliver særlig til Fordel for de daarligere Selskaber, fordi de kunne gaa lige til Strøgen, til det yderste af, hvad Loven tillader, og saa kunne de dog reklamere med at være anerkendte af Staten. Men fremfor alt gøres der den Indvending, at en saadan Ordning vil hemme den fri Rørelse og Bevægelse paa dette Omraade. Jeg for mit Vedkommende vil nu sige, at der forekommer mig at være en vis Analogi mellem denne Sag og en anden stor og vigtig Sag, som for en Del Aar siden blev ordnet her af Lovgivningsmagten. Det er Spørgsmaalet om Patenter. Der gives jo Lande, hvor en Patentret erhverves blot ved Anmeldelse, og andre Lande, hvor der fordres en sagkyndig Undersøgelse og derefter en Autorisation af Staten. Det svarer til Publicitetssystemet og Koncessionssystemet, og det, man her i Landet gik til efter adskillig Undersøgelse og Overvejelse med Hensyn til Patentvæsenet, var netop ikke Publicitetssystemet, man nøjedes ikke med en Anmeldelse, men fordrede en sagkyndig Prøvelse, som gav al den Garanti, der kunde gives, men naturligvis ikke garanterede saa vidt, at et Patent, der var givet efter en saadan Undersøgelse, ikke skulde kunne omstødes; tværtimod, det indeholdt Patentloven Regler om, og anviste Veje til. Naar vi handlede saaledes den Gang, saa vil det vistnok være rimeligst, at vi handlede paa samme Maade her, at vi inden den vanskelige Afvejning af Fordelene og Manglerne ved begge Systemerne betragte det som en Konsekvens af, hvad vi den Gang foretog os, ogsaa at slutte os til de Grundsætninger, der ere nedlagte i dette Lovforslag. Men hvis jeg maa føre denne Parallel en Smule videre, vil jeg rigtignok sige, at et Punkt er der, hvor der burde ske en Forandring i Lovforslaget, nemlig med Hensyn til hvem det er, der skal give Koncessionen. I Patentloven har man ikke ladet en enkelt Mand give Patentret, men man har indrettet en Patentkommission med en Formand og sagkyndige Medlemmer som Bisiddere, medens det her er foreslaaet, at der skal være en Forsikringsinspektør, og at det skal bero paa ham, altsaa paa en enkelt Mand, om han finder

Grundlaget for Selskabet godt og rigtigt eller ikke. Jeg regner det nemlig ikke for at være af Betydning, at det i § 4 er sagt, at Nægtelsen af Koncession kan indankes for Indenrigsministeren. Ja, hvis vi altid vare saa lykkelige at have en paa dette Omraade saa sagkyndig Minister, som vi have i Øjeblikket, saa skulde jeg bøje mig og regne det for udmærket godt, men det kunne vi jo ikke være sikre paa. Jeg mener altsaa, at det er et Spørgsmaal, som fortjener Overvejelse, om man ikke bør føre Konsekvensen fra Patentloven videre og sørge for, at vi faa et sagkyndigt Raad med en Forsikringsinspektør, som Formand og Bisiddere med forskelligartede Kundskaber, tekniske, juridiske, og maaske merkantile. Saaledes er Ordningen f. Eks. i Svejts, hvor man har en meget anset Mand, en forhenværende Direktør for det statistiske Bureau som Formand og ved Siden af ham flere Bisiddere. For at ærede Medlemmer, der altid ere saa bange for Oprettelsen af ny Embeder, ikke skulle blive forskrækkede, vil jeg tilføje, at det slet ikke er min Mening, at det skal koste Statskassen noget, thi Betalingen til alle disse Folk, deriblandt Inspektøren maatte udredes af Forsikringsselskaberne. Saaledes er det i Svejts, hvor der maa betales meget aarligt af Forsikringsselskaberne. Det er en overmaade god Ordning. I Patentvæsenet er det jo saaledes, at de Udgifter Staten har for at betale Patentkommissionens Medlemmer, vederlægges meget rigeligt ved de Gebyrer, de, der ville have Patenter, skulle betale for at faa dem. Jeg tror, det i alt Fald maa tages under Overvejelse, om det ikke vil være hensigtsmæssigt at søge at danne et Raad i Stedet for at overdrage en enkelt Mand en saa udstrakt Myndighed. Det er naturligvis muligt, at der kan findes en enkelt Mand, der er i Besiddelse af alle de udmærkede Egenskaber, som maatte forlanges, ikke blot Indsigt og Kundskaber i matematisk Retning, men saadanne Karakterens Egenskaber, at der ikke kunde være Tale om, at han for Gunst eller Gave skulde ville give en Koncession, som burde afslaa, og man kan paa den anden Side sige, at det nytter ikke at forlange et Raad, thi vi have ikke saa mange sagkyndige Folk her i Landet. De findes vel, men de ere beskæftigede i de forskellige Selskaber, og der sidde de og have det godt; man kan derfor ikke faa dem til at fratænde saadanne Stillinger, hvad de maatte, ligesom det er bestemt for Forsikringsinspektørens Vedkommende, at han ikke maa befatte sig med